

Calisvaer Consultancy
drs. J. Kalisvaart AA
Emmenhoeve 29
6721 LC Bennekom
E jankalisvaart@me.com

Consultancy Governance & Finance
H.A. Woudstra AA
Willem van Kleeflaan 9-2
6824 AS Arnhem
E bw.52@hotmail.com

Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA)
Mercuriusplein 3
2132 HA Hoofddorp
Per email: consultaties@nba.nl

Arnhem / Bennekom, 19 mei 2025

Betreft: consultatie SKM2

Geachte Collega's,

Wij maken graag gebruik van de geboden gelegenheid om te reageren op het consultatiedocument Standaard voor Kwaliteitsmanagement 2, 3 april 2025, waarin de vertaling van de Internationale Standaard on Quality Management 2 (ISQM2) is uitgewerkt in de Standaard voor kwaliteitsmanagement 2 (SKM2).

Relatie SKM1 en SKM2

SKM1 en SKM2 zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en dienen in samenhang te worden gelezen. In onze eerdere reactie op het consultatiedocument SKM1 hebben wij een aantal algemene opmerkingen gemaakt, die gelet op de samenhang tussen SKM1 en SKM2, ook van toepassing zijn op SKM2. Wij willen niet in herhaling vallen en verwijzen graag naar deze algemene opmerkingen in onze reactie van 16 oktober 2024.

Onze vraag om een inhoudelijke terugkoppeling op onze reactie op het consultatiedocument SKM1, is tot op heden onbeantwoord gebleven.

Hieronder treft u onze antwoorden op de gestelde vragen in het consultatiedocument.

1. Heeft u opmerkingen bij de vertaling van ISQM2 naar SKM2?

Wij merken op dat de Engelstalige standaard al op een eerder tijdstip naar het Nederlands werd vertaald, door het Belgisch Instituut voor Bedrijfsrevisoren (IBR). Deze vertaling werd in 2024 verspreid met toestemming van IFAC. Wij hebben vastgesteld dat de in het consultatiedocument opgenomen vertaling, op sommige punten, afwijkt van die van het Belgisch Instituut voor Bedrijfsrevisoren.

Zo is het woord "appointment" (artikel 1, artikel 12 en artikel 17) in het consultatie document vertaald in, "aanstelling" en door de IBR als "benoeming". De laatste vertaling lijkt ons correcter.

Een ander voorbeeld is de vertaling van "Public interest" (artikel 7). In het consultatie document is dit vertaald in "algemeen belang" en door de IBR als "openbaar belang". Deze laatste vertaling lijkt ons beter.

Wij hebben de Nederlandse tekst in de standaard niet integraal beoordeeld. Wij vragen aandacht voor de bovengenoemde verschillen en eventueel andere aanwezige verschillen.

2. Heeft u relevante input met het oog op de mogelijke aanpassing of intrekking van NBA-handreiking 1149?

In het consultatie document wordt in paragraaf 3 opgemerkt dat vooruitlopend op de implementatie van SKM2, de NBA al Handreiking 1149 “OKB uitvoering en documentatie” heeft uitgebracht. Bij het uitwerken van die Handreiking, heeft de NBA destijds al uitdrukkelijk rekening gehouden met ISQM2, aldus het consultatiedocument.

Deze opmerking wekt de indruk dat de NBA de handreiking heeft uitgebracht, vooruitlopend op de Standaard SKM2. Er zou uit gelezen kunnen worden dat met het uitbrengen van de handreiking de regelgeving in Nederland al voldoet aan de vereisten zoals opgenomen in de Standaard SKM2. Wij merken op dat de handreiking “OKB uitvoering en documentatie” echter wezenlijk afwijkt van de Standaard SKM2.

1. Een handreiking heeft niet dezelfde status als een Standaard. Waar een standaard vereisten en regels omvat die verplicht van toepassing zijn, geeft een handreiking slechts nadere guidance.
2. De reikwijdte van de handreiking en de standaard zijn verschillend. De handreiking geeft nadere uitleg aan accountants en de OKB'er over de uitvoering en documentatie van een OKB. De standaard SKM2 moet worden gelezen in samenhang met SKM1. Een opdrachtgerichte kwaliteitsbeoordeling vormt immers een onderdeel van het kwaliteitmanagementsysteem van het kantoor. SKM2 beschrijft de vereisten die erop gericht zijn het kantoor en de OKB'er in staat te stellen de kwaliteitsdoelstelling te bereiken.

3. Heeft u opmerkingen bij de voorgestelde inwerkingtreding?

Internationaal gezien zijn de standaarden ISQM 1 en 2 gepubliceerd in december 2020 en verplicht van toepassing vanaf 15 december 2022. Als lid van de IFAC is de NBA verplicht deze regelgeving te implementeren in de Nederlandse regelgeving op 15 december 2022. Naast controle- en beoordelingsopdrachten zijn deze standaarden ook van toepassing voor andere assurance-opdrachten en voor aan assurance verwante opdrachten. Deze standaarden raken dus ook de MKB-praktijk.

SKM1 is echter in Nederland eerst van kracht geworden vanaf 1 januari 2025 en is in werking getreden op 21 februari 2025 (gepubliceerd in de Staatscourant op 20 februari 2025). SKM1 is van toepassing op alle kantoren die één of meerdere van de volgende opdrachten uitvoeren:

- controles of beoordelingen van financiële overzichten; of
- andere assurance-opdrachten; of
- aan assurance verwante opdrachten.

In het consultatie document wordt de inwerkingtreding van SKM2 voorgesteld op 15 december 2025 en voor kantoren die op een later moment overgaan naar NVKM geldt het moment van invoering van de NVKM. Kantoren die hun stelsel van kwaliteitsbeheersing nog volgens de NVKS hebben ingericht, zijn verplicht de OKB in te richten en uit te voeren volgens de vereisten uit de NVKS.

Wij zijn van mening dat de voorgestelde getrapte inwerkingtreding juridisch niet mogelijk is. De standaard maakt geen onderscheid tussen kantoren en is, zoals hiervoor is aangegeven, van toepassing op alle kantoren. Bovendien is de voorgestelde getrapte inwerkingtreding niet consistent met de inwerkingtreding van SKM1. Deze standaard is vanaf 1 januari 2025 verplicht van toepassing voor alle kantoren.

De inwerkingtreding van SKM2 dient naar onze mening dan ook gelijk te zijn aan de datum van inwerkingtreding van SKM1, derhalve 1 januari 2025. NB dit is 3 jaar later dan de door de IFAC vastgestelde datum van inwerkingtreding.

Wij verwachten met deze reactie op de consultatie, vanuit MKB-perspectief, een constructieve bijdrage te hebben geleverd. Wij vragen u om een terugkoppeling op bovenvermelde e-mailadressen.

Met collegiale groet,

Jan Kalisvaart

Bertus Woudstra